

A budapesti városi tanács szerdán az Új-városháza nagytermében ülést tartott. Az ülésen megjelent Földvári Rudolf elvtárs, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság titkára és Erdey-Grúz Tibor elvtárs, oktatásügyi miniszter.

A tanács feladatairól a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége határozatának végrehajtásában Pongrácz Kálmán elvtárs, a budapesti városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke tartott beszámolót. Rámutatott arra, hogy a kormányprogram a múlt hibáinak felszámolásában és az új feladatok végrehajtásában egyaránt támaszkodik a helyi tanácsokra. A lakosság eddig is a tanácsoktól várta a gáz-, víz-, villanyszolgáltatás, a közlekedés javítását és egyéb fontos problémáinak megoldását. Hiányoztak azonban azok a feltételek, amelyekre ezeknek a feladatoknak a végrehajtásában szükség lett volna, s a tanácsok és a budapesti városi tanács a lakosság ilyenirányú igényeinek nem tudtak eleget tenni. A kormányprogram végrehajtása során komoly fordulat történt. A lakosság életszínvonalának emelését célzó kormányintézkedések végrehajtásában a városi tanács sok téren sikereket ért el. Eredményes munkát végeztek az árleszállításra, az adók egy részének elengedésére, a begyűjtési engedményekre vonatkozó kormányhatározatok végrehajtásában, a termelőszövetkezetek megszilárdításában.

A közlekedésről, az egészségvédelemről és a lakásépítésről

A beszámoló kiemelte, hogy a főváros közlekedésének megjavítására már eddig is több fontos intézkedést tettek, így tervben felül 31 új autóbust állítottak forgalomba, a külső kerületekben új járatokat indítottak és meglévő vonalakat meghosszabbítottak. A villamoshálózat fejlesztésénél az erzsébetiek, köbányaiak és kispesztiek régi kívánsága teljesült a 20-as, 37-es és 52-es járatok meghosszabbításával. A jövő évben új autóbust járatot terveznek a Kelenföldi-pályaudvarhoz, valamint Agyalföldön, Soroksáron és Kőbányán. A 47-es járatot Pestújhelyre is kiterjesztik. Mindemellett — hangsúlyozta Pongrácz elvtárs — a közlekedés terén ezek az intézkedések elegendő javulást nem hozhatnak. A jövő évre az illetékes szerveknek több közlekedési eszközt kell biztosítaniuk a budapesti közlekedés részére.

Beszéde további részében hangsúlyozta, hogy sokkal nagyobb gondot kell fordítani a közszükségleti fogyasztási cikkek gyártására, a helyi ipari termékek minőségének megjavítására. A többi között jobbminőségű kályhákat, mérték utáni cipőket, ruhákat kell előállítani. Fel kell számolni azokat a bürokratikus jelenségeket, amelyek több helyen az ipar-egedélyek kiadása körül mutatkoznak. Az egészségügy fejlesztésében a legutóbbi ta-

Budapestre vonatkozó ujságcikkek				Osztályozás
Szerző:				Tárgy: <i>352.052.10</i>
Cím:				Hely:
A budapesti városi tanács ülése				Idő: <i>453</i>
Forrás: <i>Közp. Hírad.</i>				Személy:
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)	Helyszám:

nácsülés óta már értek el eredményeket. Három új területi bölcsődét létesítettek, 18 bölcsődét hárommúszakossá szerveztek át, a szülősztályok újszülöttrészeit 122 ágygal bővítették és a XIV. kerületben megkezdtek egy új, 100 ágyas szülészeti osztály létesítését. Fejlesztették a lakosság szakorvosi ellátását is. Viszont a kórházi ápolásra szoruló betegek egy részének elhelyezésénél nehézségek vannak, mert a kórházi ágyak száma a szükséglethez képest még mindig kevés, s a szakrendelők is zsúfoltak.

Pongrácz elvtárs elmondta, hogy a tanács munkáját gazdasági, szociális és kulturális téren egyaránt megnövekedett a pénzügyi önállóság hiánya. Emiatt a lakosság leg-sürgősebb kéréseit, kis költséggel járó ügyeket gyakran hónapokig nem tudnak elintézni. — Több önállóságra van szükségünk — mondotta — s az 1954. évi költségvetési és beruházási terveket már ezen az alapon készítettük. Növelnünk kell kerületi tanácsaink gazdasági és pénzügyi önállóságát és minden őket érintő kérdést csak a velük való előzetes megbeszélés alapján lehet eldönteni.

A továbbiakban Pongrácz elvtárs az új lakásépítésekkel foglalkozott, amelyekkel az évtizedek óta szinte állandóvá vált lakáshiányt kell fokozatosan felszámolni. Elmondotta, hogy előkészítették és részben

megkezdtek a főváros különböző helyein 12 lakótelep építését, ez összesen mintegy 5500 új lakást jelent majd. Ezek közül körülbelül 3500 lakásépítkezésen a földmunkát már befejezték, megkezdődött az alapozás és több helyen a pincefödém is elkészült. Az építkezések körül azonban még nincs minden rendben. A munka üteme lassú, vontatott. Nincs elég szakmunkás és segédmunkás. Itt-ott anyaghiány is jelentkezik, szervezési hibák is akadályozzák a munkát.

Pongrácz elvtárs aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a jövő év elején kezdődő építkezések előkészítése nem halad megfelelően. Gondosabban előkészített távlati terv szükséges ahhoz, hogy a műszaki terveket és az építési anyagokat időre biztosíthassák. Mindezek mellett az építésügyi minisztériumnak több munkaerőt kell biztosítani ezekhez az építkezésekhez. Ugyanezek a hibák jelentkeznek a lakóházak tatarozásánál. Az eredeti terv szerint 66 millió forintos keretből 473 épület tatarozását kellett volna az idén elvégezni, november 1-ig 269 épületen kezdték meg a munkát, de a tatarozások vontatott ütemben haladnak: előkészítéseket nem végeztek a kellő gondossággal.

A főváros lakói segítik a tanács munkáját

Pongrácz elvtárs rámutatott arra, hogy Budapest dolgozói nagy örömmel fogadták a kormányprogramot és azt magukénak tekintik. Ennek következtében komoly igényekkel lépnek fel a tanácsok munkájával szemben is. Javaslatokkaj támogatják a tanácsok munkáját. Márciusban csak 314 levelet kapott a városi tanács, most már havonta 400 az átlag. A dolgozók egyre jobban mutatnak rá a hiányszükségletekre és mind több a közérdeklő javaslat. A tanács és a tömegek közötti kapcsolat új távlati nyílnak meg a lakóbizottságok választásával. 1953. december végéig, illetőleg január közepéig az V., VII., VIII., IX., X. és XIV. kerületben kell megválasztani a lakóbizottságokat és házfelelősöket.

A kormányprogram megvalósításában voltak ugyan kezdeti eredmények — hangsúlyozta Pongrácz elvtárs — azonban a tanács még mindig nem érte el a kollektív

vezetésnek azt a fokát, hogy mint a népből választott irányító szerv, kormányozza, ellenőrizze a főváros politikai gazdasági és kulturális életét. A közelmúltban küldöttség járt a Szovjetunióban, a szovjetek működését tanulmányozta. A soronlévő feladat a tapasztalatok feldolgozása és alkalmazása a magyar viszonyokra. Meg kell javítani a bonyolult, bürokratikus államigazgatási módszereket. Rendezni kell a helyi gazdálkodás kérdéseit, az országos főhatóságok és a tanácsok viszonyát. A tanács munkájának megjavításáért azonban minden tanácstagnak a lehető legjobban kell végeznie feladatát — fejezte be beszédét Pongrácz Kálmán elvtárs.

A beszámolót követő vitában többen foglalkoztak a főváros közlekedésének nehézségeivel. Halász Aladár az úthálózat fejlesztésének elhanyagolásáról beszélt. Tóth Elemérné, a XX. kerület közlekedési nehézségeit tette szóvá. Hangsúlyozta: sürgősen kell a pesterzsébetiek, a pacsirtatelepiek, szabótelepiek közlekedését szolgáló autóbust- és villamosjáratokat. Több hozzászóló a tanács szervezeti munkáját bírálta. Hangsúlyozták, hogy meg kell javítani a tanács szerveinek tömegkapcsolatát, meg kell szüntetni a bürokratikus megkötöttségeket és nagyobb önállóságot kell biztosítani a tanácsnak. Vajda Dezső elmondta, hogy a tanácsapparátus munkaidejének jelentős részét nem elvi irányítással és ellenőrzéssel tölti, hanem felterjesztések készítésével és a minisztériumok határozatainak közvetítésével.

Számos bíráló hangzott el a városi építkezésekről, tatarozásokról, a lakosság szükségleteinek kielégítéséről. Horváth János rámutatott arra, hogy a helyiipari vállalatok és kisipari termelőszövetkezetek még mindig igen kevés olyan gyártmányt készítenek,

amely közvetlenül a lakosság igényeinek kielégítését szolgálja. Felhívta a figyelmet arra, hogy az Illatos-út és a Gubacsi-út környékén kevés az üzlet. Tóth Elemérné felve-

tette a kérdést: miért tűnnek el egyes olcsó árú a kereskedelmi forgalomból?

A tanácsstagok közül sokan foglalkoztak az egészségügy kérdésével. Horváth János szóváltette, hogy kevés az egészségügyi személyzet. Ormai Árpádné a praterutcai orvosi rendelőintézet túlszűfolttságát hozta a tanács elé.

A felszólalásokra Pongrácz Kálmán elvtárs válaszolt, majd Fáy Boris elvtársnő, az oktatási alállandó bizottság elnöke tartott beszámolót a főváros oktatásügyének helyzetéről.

A közoktatás kérdései

Elmondotta, hogy a felszabadulás, s különösen a tanácsok megalakulása óta Budapest közoktatásügye erőteljesen fejlődött. Több mértékben megvalósították a 8 osztályos, szakosított felsőtagozatú általánosiskolát. Évről évre növekszik azoknak a gyermekeknek a száma, akik elvégezték az általánosiskola nyolc osztályát. Kormányunk évről évre nagyobb összeget fordít a budapesti iskolák fejlesztésére. A tanulók létszámának rohamos növekedésével azonban igen nehéz jépet tartani. Bár 1954-ben 67 új általánosiskolai tantermet létesítünk, az iskolák zsűfolttsága fokozódik.

Ha töretlenül tovább akarjuk emelni az oktatás színvonalát, akkor mindenképpen meg kell találnunk az iskolák túlszűfolttságának megszüntetésére alkalmas eszközöket. Elsősorban sürgősen vissza kell adni a más célokra és kevésbé fontos oktatási célokra igénybevett iskolaépületeket. Például a homokutcai iskola egy részében a belkereskedelmi minisztérium tart tanfolyamot. A Damjanich-utca 4. szám alatti iskolaépületben SZOT-iskola van.

— Nem lehet elég erélyesen szóváltenni — folytatta — azokat az érthetetlen visszasságokat, hogy egyes új lakótelepeken nemcsak nem építettek és építenek iskolákat, hanem még meg sem kezdték azok tervezését. Hiba van az új iskolák tervezése és kivitelezése körül is.

A fővárosi pedagógusokról szólvá elmondotta, hogy a nevelők nagy részét túlterhelik, munkaidejüket nem szabályozták törvényesen, csak a kötelező heti 23, illetve 25 tanítási óraszámot állapították meg. Ezenkívül látogatóják osztályuk többi óráit, korrepetálnak, foglalkoznak az ifjúsági mozgalommal, tanulószobát látogatnak, szakkörül vezetnek, felkeresik a szülőket. Sok kerületben nem törődnek a pedagógusok lakásproblémáival. Felhívta a tanácsot, hogy a rendelkezésre álló lakásokból juttasson a pedagógusoknak is.

Fáy elvtársnő végül megállapította, hogy a család és az iskola kapcsolata jónak mondható. Ebben a nevelők mellett nagy része van az MNDSZ-nek és a jólműködő szülői munkaközösségeknek. Helytelen azonban, hogy még ma is vannak szülők, akik nem tanúsítanak érdeklődést gyermekeik tanulása, az iskolák problémáit iránt.

Az oktatásügy helyzetéről tartott beszámoló vitájában a hozzászólók sűrűn foglalkoztak a pedagógusok helyzetével, szóváltették a figyelmeztetés és a szigorú osztályozás körül felmerült panaszokat. Bolgár Miklós rámutatott arra, hogy a tankönyvek tömörsége, zsűfolt anyaga gyakran nehézségeket okoz a tanulóknak. Dévényi Gyuláné rámutatott, hogy a napköziotthonok nagy részében nem megfelelő a gyermekek elhelyezése, hiányos a napköziki felszerelése.

A tanácsülés végül több határozatot fogadott el. Az egyik utasítja a végrehajtó bizottságot, tárja fel a lakásépítkezéseknél, a lakóházak tartozásánál mutatkozó hiányosságokat, és érje el azok megszüntetését. Gondoskodik a végrehajtó bizottság arról, hogy a lakosság jobb ellátása érdekében bővítsék a kereskedelmi boltokban az árucikkek választékát, javítsák a minőséget. A jövő tanév oktatási munkájának fokozott biztosítása érdekében készítsen tervet az iskolák túlszűfolttságának enyhítésére. A végrehajtó bizottság tegye meg a szükséges intézkedéseket a napköziotthonok túlszűfolttságának enyhítésére és ellátottságának javítására is. Az új lakótelepek tervezésénél fordítsanak fokozott gondot az új iskolaépületek létesítésére.